

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهرستان فسا

مرکز آموزشی درمانی بیمارستان حضرت ولی عصر (عج)

اسپیرومتری تشویقی

وامد آموزش سلامت

تهیه : طاهره مهاجری

مسئول علمی: دکتر رضاخواجه

تنظیم : آمنه ابوالقاسمی

سوپروایزور آموزش سلامت

فسا بیمارستان حضرت ولیعصر (عج)

آدرس : میدان ابن سینا

تلفن : 071-53315018

وب سایت : vh.fums.ac.ir

بازنگری: تابستان 1405

یکی از مهمترین عوارض بعد از عمل، مشکلات تنفسی می باشد از طرفی بعضی عوامل نظیر درد یا سرفه نکردن یا نفسهای سطحی یا بی حرکتی بیمار می تواند این عوارض را تشدید نماید که در اثر آن تجمع ترشحات ریوی روی هم خوابیدن ریه ها و تنگی نفس را خواهیم داشت یکی از راههای کاهش عوارض تنفسی و افزایش بازده تنفسی استفاده از دستگاه اسپرومتری تشویقی می باشد . این دستگاه یک وسیله کمکی مکانیکی است که با فراهم ساختن یک محرک بینایی بیمار را به اتساع ریه به طریق

فیزیولوژیک تشویق می کند این تمرینات تاکید بر دم دارند

هدف از اسپرومتری تشویقی اتساع منظم ریه ها تا رسیدن به ظرفیت کل ریوی است

موارد کاربرد:

- بعد از عمل جراحی: انجام ده های کند و عمیق، کل بافت ریه را به کار می گیرد و به این ترتیب آلئولهای که تمایل به کلاپس (روی هم خوابیدن) دارند به کار گرفته می شوند

درد ممکن است استفاده بلافاصله این دستگاه را بعد از عمل مشکل ساز کند به هر حال دستورالعمل استفاده از آن به طور دقیق قبل از عمل باید به بیمار آموزش داده شود تا بیمار با کاربرد آن آشنا باشد .

- قبل از عمل جراحی هم میتواند عملکرد تنفسی را از نظر حجم و قدرت عضلات تنفسی بهبود بخشد برای این کار چندین جلسه در روز قبل از عمل بایستی با دستگاه کار شود.

تأثيرات استفاده از اين دستگاه روى بيمار

1- افزايش و بهبود تهويه بيمار

2- پيشگيرى از روى هم خوابيدن ريه و تجمع ترشحات ريوى

3- انجام نفسهاى عميق و موثر

4- تصحيح الگوى تنفسى

5- كمك به كنترل تنفسى بيمار

6- افزايش قدرت، هماهنگى و تقويت عضلات تنفسى

7- اكسيژن گيرى كافى ريه ها

8- متحرك كردن ديواره قفسه سينه

9- تشويق و ايجاد انگيزه در بيمار جهت انجام نفسهاى عميق و درست

10- گاهى بيمار از وضعيت تنفسى خود و سعى در بهبود آ

نحوه استفاده از دستگاه اسپيرومتر

در حالت خوابيده روى تخت كمى پشتى تخت را بالا بياوريد سپس با يك دست لوله اسپيرومتر را گرفته و در دهان خود قرار دهيد و با دست ديگر اسپيرومتر را گرفته و آن را جلوى صورت خود بگيريد بطورى كه حركت توپ داخل دستگاه را كه با هر نفس به طرف بالا و پايين به حركت در مى آيد مشاهده نماييد

سپس يك نفس عميق بكشيد و سعى كنيد كه توپ داخل دستگاه را به حركت در آوريد و آن را تا اندازه اى كه برايتان تجويز شده است بالا آورده و چند ثانيه اى آن را مقابل عدد مورد نظر نگهداريد

سپس به آرامى هوا را از ريه ها خارج نماييد و دوباره اين كار را تكرار نماييد

چنانچه بعد از چند بار كار با دستگاه احساس خستگى نموديد تمرين خود را قطع نموده و بعد از مدتى استراحت دوباره تمرين خود را شروع كنيد

مدت و دفعات كار با اسپيرومتر

روز قبل از عمل: بيمار مرتب با دستگاه كار مى كند تا طرز استفاده از آن را بطور كامل ياد بگيرد

روز اول و دوم بعد از عمل:

در هنگام بيدارى هر دو ساعت يك بار تا سر حد خستگى

روز سوم بعد از عمل: هر يك الى دو ساعت يك بار

روز چهارم بعد از عمل به بعد: هر چهار ساعت يك بار

